

Raadsinformatiebrief

Aan: de leden van de raad
Van: het college
Datum: 6 juli 2021
Onderwerp: Ontwikkelingen jeugdbescherming
Doel: ter kennisname/ter informatie
Aanleiding: informatie algemeen
Aard informatie: openbaar
Aantal bijlagen: 0

Aanleiding

Op 22 juni hebben wij u geïnformeerd over de situatie bij de Gecertificeerde Instellingen (GI's) en op 2 juli over het onlangs bereikte principeakkoord over de tarieven 2020 en 2021 voor jeugdbescherming en jeugdreclassering in Noord-Brabant. Daarbij hebben we u toegezegd dat we u op korte termijn breder zouden informeren. Dat doen we in deze raadsinformatiebrief. We gaan hierin kort in op de tarieven en stellen u op de hoogte van de ontwikkelingen met betrekking tot de instroomstop bij Jeugdbescherming Brabant. Daarnaast spelen er andere inhoudelijke en procesmatige ontwikkelingen en gaan we in op het inspectierapport en de kamerbrief, die beiden op 5 juli jl. zijn uitgebracht.

Informatie

Tarieven

Vorige week hebben de gezamenlijke jeugdzorgregio's en Gecertificeerde Instellingen in Noord-Brabant een principeakkoord bereikt over de tarieven voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Dit is goed nieuws, aangezien er al langer overleg liep tussen gemeenten en Gecertificeerde Instellingen over kostendekkende tarieven voor de hulp aan kwetsbare kinderen en gezinnen. Omdat een eerder uitgevoerd kostprijsonderzoek helaas geen oplossing bood, hebben de partijen begin 2021 gezamenlijk advies gevraagd aan de Jeugdautoriteit. Dit heeft geleid tot een akkoord, wat momenteel ter goedkeuring bij de Brabantse gemeenten ligt.

In het najaar maken de partijen afspraken over inhoudelijke beleidskeuzes en de daarbij aansluitende tarieven. Daarbij houden ze rekening met de landelijke ontwikkelingen op dit gebied, en met de complexiteit en de caseload. De gemeenten en de Gecertificeerde Instellingen streven zo samen naar stabiliteit en kwaliteit, zodat kwetsbare kinderen en gezinnen goede hulp kunnen blijven ontvangen.

Jeugdbescherming Brabant

Op 16 juni 2021 heeft de bestuurder van Jeugdbescherming Brabant (JBB) aangegeven dat JBB vanaf 21 juni voor 3 maanden een instroomstop instelt voor jeugdbeschermingsmaatregelen. De redenen die Gecertificeerde Instelling JBB hiervoor noemt zijn: er bestaan al langer wachtlijsten, het ziekteverzuim is hoog, er is een tekort aan personeel, het verloop is groot en nieuwe mensen zijn niet tot nauwelijks te vinden. Daardoor kunnen de medewerkers van JBB niet alle maatregelen die aan JBB zijn toegewezen uitvoeren en zelfs geen beperkt hulpaanbod bieden. Om de kinderen en gezinnen die al aan JBB zijn toegewezen kwalitatief goede zorg te kunnen bieden, vindt JBB de instroomstop noodzakelijk. JBB blijft wel jeugdreclasseringsmaatregelen en spoed jeugdbeschermingszaken aannemen.

Ook een van de andere Brabantse Gecertificeerde Instellingen, namelijk de William Schrikker Stichting (WSS), heeft in Noordoost-Brabant, Zuidoost-Brabant en Limburg momenteel een instroomstop.

Vanzelfsprekend is onze eerste prioriteit dat kinderen en jongeren in een kwetsbare situatie adequate hulp krijgen. Gemeente Tilburg (in casu de wethouder Jeugd) heeft, als door het Rijk aangewezen accounthouder voor JBB, met grote spoed een bestuurlijk overleg en projectorganisatie in het leven geroepen om oplossingen te zoeken. In het bestuurlijk overleg en de projectorganisatie nemen ook de andere jeugdzorgregio's uit Brabant deel, evenals de Gecertificeerde Instellingen, het ministerie voor Veiligheid en Justitie, de Rechtbank, de Raad voor de Kinderbescherming, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Jeugddoorloopt. Woordvoering verloopt centraal via gemeente Tilburg.

De jeugdzorgregio's spreken hun vertrouwen uit in het bestuur van JBB alsook in de andere betrokken GI's. Het werk dat de jeugdbeschermers doen is van vitaal belang voor kinderen die in kwetsbare situaties terechtkomen. Het is geweldig werk, verdient respect en wij willen helpen in het oplossen van de arbeidsmarktproblematiek die momenteel bestaat.

Bij de oplossingsrichting onderscheiden we acute gevallen, korte termijn oplossingen en structurele maatregelen. Deze worden hieronder toegelicht.

Acute gevallen

Zoals hierboven reeds is aangegeven, is afgesproken dat JBB alle spoed jeugdbeschermingszaken en -jeugdreclasseringszaken per direct blijft oppakken.

Korte termijn oplossingen

Er wordt nu een crisisteam gevormd, onder verantwoordelijkheid van (de Gecertificeerde Instelling) de William Schrikker Stichting. Er wordt extra personeel geregeld (via detachering en uitleen) zodat de nieuwe aanmeldingen worden opgepakt. Dit crisisteam is vanaf deze week (5-9 juli) operationeel. Het team blijft vervolgens een half jaar operationeel, zodat we de tijd hebben om de hieronder genoemde structurele maatregelen uit te werken en te implementeren. We zijn zeer verheugd dat verschillende jeugdzorgaanbieders inmiddels hun medewerking hebben toegezegd om dit zo belangrijke crisisteam mogelijk te maken.

Bovendien stellen de verschillende Brabantse jeugdzorgregio's alles in het werk om de instroom van nieuwe gevallen te beperken. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de (andere) jeugdzorgaanbieders.

Structurele maatregelen

Er worden vier werkgroepen gevormd om structurele maatregelen te verkennen:

- Werving en Selectie: SKJ geregistreerde professionals vinden en binden. Stichting Kwaliteitsregister Jeugd is het beroepsregister voor professionals in de jeugdsector en ziet toe op kwaliteit, toetsing en scholing.
- Casusoverleg triage: instroom in beeld brengen en keuzes maken.
- Het huidige werkproces in de keten analyseren en optimaliseren.
- Slimme (out of the box) oplossingen buiten de huidige werkwijze.

Deze vier werkgroepen leveren uiterlijk 1 september hun advies op aan het Bestuurlijk Overleg. Na besluitvorming is de implementatie gepland tussen 1 september en 1 november 2021.

Inspectierapport

Op maandag 5 juli is een rapportage uitgekomen van de Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd over het vervolgtoezicht 'kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd'. Het rapport en onze reactie daarop is te vinden op de website van de inspectie.

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid hebben in oktober 2020 een voortgangsrapportage uitgebracht in navolging van het rapport 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd' uit het jaar 2019. In 2019 oordeelden de inspecties dat de wijze waarop jeugdbescherming en jeugdreclassering op dat moment werd uitgevoerd niet acceptabel was. De door rechters uitgesproken maatregelen werden niet onmiddellijk uitgevoerd en de noodzakelijke hulp voor deze kwetsbare kinderen en hun ouders was niet altijd direct beschikbaar. De inspecties constateerden daarbij structurele problemen die ertoe leidden dat de jeugdbeschermingsketen maximaal onder druk stond. In de voortgangsrapportage 2020 waren de actuele bevindingen van inspecties opgenomen. Zij gaven daarin aan dat een positieve beweging is ingezet, maar dat dit niet had geleid tot verbeteringen op de korte termijn. De inspecties vonden daarom een doorbraak noodzakelijk om de acute, ernstige situaties in de beschikbaarheid van jeugdbeschermers en passende jeugdhulp op te lossen. Alle vijf de jeugdzorgregio's in Brabant zijn aan de slag gegaan met een doorbraakaanpak, zo ook de regio Hart van Brabant.

In november hebben de GI's die in onze regio werken casussen opgegeven waarin kinderen onverhoopt lang moesten wachten op de meest passende hulp tijdens de jeugdreclasserings- of kinderbeschermingsmaatregel.

Met de andere Brabantse regio's hebben we ervaringen en best practices uitgewisseld waardoor we erin zijn geslaagd voor onze kinderen en gezinnen passende hulp in te zetten. Alle betrokken regio's zetten in op het dichten van lacunes in het zorglandschap. In de regio Hart van Brabant zetten we in op een nieuwe inkoopstrategie, waarbij de focus ligt op een passend kwalitatief en kwantitatief aanbod op het gebied van onder andere gezinshuizen, pleegzorg en hoog-specialistisch aanbod gericht op meervoudige problematiek. Sommige zaken liggen buiten de invloedssfeer van de gemeenten, zoals de wachtlijsten bij de Raad voor de Kinderbescherming.

In regio Hart van Brabant moesten rond de 35 kinderen/jongeren de afgelopen tijd langer dan de afgesproken vijf dagen wachten op een jeugdbeschermers. Wij zien ons genooddaakt hier direct en nadrukkelijk bij te vermelden dat als gevolg van een hoog ziekteverzuim, ernstig verloop van personeel en de vorige week afgekondigde instroomstop bij JBB, het hebben van een vaste jeugdbeschermers of jeugdreclasserders onder enorme druk staat. Over deze en andere zorgelijke ontwikkelingen in de jeugdbescherming hebben wij u geïnformeerd op 21 juni jl.

De rapportage bevestigt dat de doorbraakaanpak die de vijf regio's in Brabant afgelopen maanden betracht hebben op onderdelen een geslaagde was omdat voor veel kinderen het beoogde en enige juiste resultaat is behaald: inzet van de meest passend gevonden hulp ter afwending van een verdere onveiligheid in de opvoeding of ontwikkeling. Iets wat voor onze regio zeker ook blijkt uit afname van voorgenoemde aantallen.

Desondanks is de inspectie in haar rapportage van mening dat de situatie in de jeugdbescherming in de provincie Noord-Brabant nog een aantal maanden dient te worden gevolgd. Daarom stelt de inspectie voor de komende periode ook aanvullend toezicht in. U kunt bovendien lezen dat de inspectie een aantal heel concrete (verbeter)adviezen aan de regio's geeft. De wethouders jeugd van Tilburg en Eindhoven (M. Hendrickx en R. Richters, accounthoudende wethouders van GI's

Jeugdbescherming Brabant en Jeugd Veilig Verder) spraken namens de vijf jeugdzorgregio's onlangs met de inspectie over deze bevindingen, om vragen te kunnen stellen over de bevindingen en de adviezen die gegeven worden en om op onderdelen ook feedback te geven op hoe de regio's de bevindingen ontvangen. Een bestuurlijke reactie namens de vijf samenwerkende jeugdzorgregio's in Brabant is in de rapportage opgenomen.

Kamerbrief ministerie Justitie en Veiligheid

Op maandag 5 juli is door de minister van Rechtsbescherming een kamerbrief verstuurd over jeugdbescherming in Brabant en Limburg. Deze kamerbrief gaat over onderwerpen zoals hierboven beschreven. We zullen u z.s.m. een kopie van deze kamerbrief toesturen.

Tot slot

Voor ons staat het welzijn van kinderen, jongeren en gezinnen voorop. De komende maanden werken we hard aan oplossingen op de korte termijn en aan structurele verbeteringen voor de lange termijn om kwetsbare kinderen en jongeren tijdig goede hulp te bieden. We zullen u actief op de hoogte houden van de voortgang.

Bijlage(n):